

Asia: VN/18125/2025

Ehdotus hallituksen esitykseksi taiteen perusopetuksesta annetun lainsäädännön uudistamiseksi

1 § Taiteen perusopetuksen tarkoitus ja tavoitteet

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

3 § Opetussuunnitelma, oppimäärän mitoitus ja laajuus

Valitse sopivin

Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti

Yhteen oppimäärään siirtyminen on sinänsä kannatettavaa, mutta 1000–1500 tunnin kokonaisuus on monelle lapselle ja nuorelle liian laaja. Nykyisin pitkäjänteisyys on heikentynyt, ja sitoutuminen usean vuoden opintoihin on haastavaa.

Vain pieni osa taiteen perusopetuksen oppilaista tähtää taidealan ammatillisiin opintoihin. Kokemuksemme mukaan jo 500 tunnin laajuinen oppimäärä antaa hyvät valmiudet jatko-opintoihin. Tärkeämpää on tarjota mahdollisimman monelle lapselle ja nuorelle mahdollisuus harrastaa tavoitteellisesti ja tutustua eri taiteenaloihin.

Pienillä paikkakunnilla kunnallisilla kansalaisopistoilla ei ole riittäviä resursseja kasvattaa taiteen perusopetuksen laajuutta 500 tunnista 1000 tuntiin. Oppimäärän tuplaaminen kasvattaa asiakasmaksuja, henkilöstökuluja ja tilakustannuksia. Lisäksi toiminta-alueellamme on haasteita kelpoisten opettajien ja sopivien opetustilojen saatavuudessa.

Ehdotamme modulipohjaista rakennetta: kolme 500 tunnin (25 opintopisteen) moduulia – perus-, syventävät ja laajentavat opinnot. Oppilas voisi edetä vaiheittain ja saada todistuksen jokaisesta moduulista.

Olisi myös hyödyllistä, jos taiteen perusopetuksen 50 opintopistettä voisi koostaa eri taiteenalojen opinnoista, kuten musiikista, kuvataiteesta ja tanssista. Tämä parantaisi saavutettavuutta ja tukisi monipuolista opetustarjontaa pienillä paikkakunnilla. Taiteidenvälinen opiskelu lisäisi oppilaiden motivaatiota, vähentäisi keskeytyksiä ja tukisi pitkäjänteisyyttä.

4 § Kunta koulutuksen järjestäjänä

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

5 § Koulutuksen järjestämisluvan saanut koulutuksen järjestäjä

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

7 § Koulutuksen järjestämislupa

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

8 § Koulutuksen järjestämisluvan muuttaminen ja peruuttaminen

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

9 § Koulutuksen järjestäminen ja muu toiminta

Valitse sopivin

Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Jos oppilaitos toteuttaa taiteen perusopetusta vapaan sivistystyön rahoituksella, sillä on mahdollisuus järjestää rinnalla myös muuta taide- ja kulttuurisisältöistä opetusta, kuten osaamisperusteisia tai vapaatavoitteisia vapaan sivistystyön kursseja sekä muuta kulttuuritoimintaa.

10 § Yhteistyö**Valitse sopivin**

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Kannatamme oppilaitosten välistä yhteistyötä taideopetuksen opintopolkujen kehittämisessä ja monipuolistamisessa. On kuitenkin tärkeää huomioida, että harvaan asutulla maaseudulla etäisyydet voivat olla jopa yli 100 km lähimpään taidekouluun, erityisesti kuvataiteen tai tanssin opetuksen osalta. Musiikkiopetuksen osalta yhteistyö on alueellamme helpommin toteutettavissa.

11 § Vastuutehtävä**Valitse sopivin**

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

12 § Valtion rahoitus**Valitse sopivin**

Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Kannatamme opetustuntipohjaista rahoitusta, koska väestömäärä tai koko oppimäärän suorittaneiden määrä eivät kuvaa todellista osallistujamäärää. Ikäluokat pienenevät, ja suurin osa oppilaista osallistuu ilman koko oppimäärän suorittamista.

Monet kansalaisopistot toteuttavat taiteen perusopetusta vapaan sivistystyön rahoituksella, eivät esityksessä kuvatulla rahoitusmallilla.

13 § Henkilöstö**Valitse sopivin**

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

14 § Oppilaaksi ottaminen

Valitse sopivin

Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Kaikilla tulee olla yhdenvertaiset mahdollisuudet osallistua opetukseen, riippumatta kotikunnasta tai henkilöön liittyvistä taustatekijöistä.

15 § Oppilailta perittävät maksut

Valitse sopivin

Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Kurssimaksujen tulee olla yhdenvertaiset kaikille oppilaille, asuinpaikasta riippumatta. Maksut voivat perustua esim. opetustuntien määrään tai opetuksen muotoon. Kohtuullisuus on säilytettävä.

16 § Oppilaan osaamisen arviointi ja todistus

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Kommentti: Keskeyttäneille opiskelijoille tulee tarjota mahdollisuus saada osallistumistodistukset ja osasuoritusten todistukset jatko-opintojen tukemiseksi.

18 § Tietojensaanti- ja ilmoitusoikeus

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

19 § Koulutuksen arviointi

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

Siirtymäsäännökset (lakiesityksen 22-24 §:t)

Valitse sopivin

Kannatan

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

-

2. Esityksen sisältämä uusi valtionrahoitusmalli. Mitä mieltä olette työryhmän esityksestä:

Valitse sopivin

Kannatan muutettuna

Muutosehdotus tai muu kommentti:

Monet kansalaisopistot rahoittavat taiteen perusopetusta vapaan sivistystyön varoin – tulevaisuus on avoin. Kaikilla toimijoilla tulee olla tasapuoliset mahdollisuudet hakea avustuksia alueelliset tarpeet huomioiden.

20 § Taiteen perusopetuksen opettajan kelpoisuus

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

4. Ehdotus asetukseksi taiteen perusopetuksesta. Mitä mieltä olette työryhmän ehdotuksesta:

Valitse sopivin

Kannatan

Muutosehdotus tai muu kommentti:

-

Muut kommentit ja huomiot:

Pyydämme, että kommentti aloitetaan viittaamalla työryhmän ehdotuksen lukuun, alakohtaan, kappaleeseen tai pykälään. Jos kommentti ei koske mitään tiettyä esityksen kohtaa, pyydämme, että kommentti aloitetaan sanoilla "Yleinen kommentti"

Yleinen kommentti: Lakiuudistuksen tavoite taiteen perusopetuksen saavutettavuuden ja laadun parantamisesta on hyvä, mutta 1000 tunnin laajuus voi rajoittaa opetustarjontaa ja opiskelijoiden osallistumista resurssi- ja aikavaatimusten vuoksi. Myös kurssimaksujen nousu ja itsenäisen opiskelun kustannukset voivat vaikeuttaa osallistumista. Taiteidenvälisyys ja monitaiteisuus kaipaavat enemmän huomiota.

Koska vain harva taiteen perusopetuksen suorittaneista hakeutuu ammattilaiseksi, opetusta tulisi jatkossakin tarjota laajasti yleissivistyksen, taidekasvatuksen ja elinikäisen kiinnostuksen edistämiseksi. Taiteen tekeminen ja kokemus tukevat yksilön hyvinvointia kokonaisvaltaisesti. Kansalaisopiston toiminnan merkitys pienellä kunnalla taide- ja kulttuurikasvatuksen sekä monipuolisten harrastusmahdollisuuksien tarjoajana on korvaamaton.

Koivukangas Anna

Oulaisten kaupunki - Anna Koivukangas, kulttuurituottaja, Oulaisten kaupunki / Hyvinvointipalvelut. Tämä lausunto on käsitelty Oulaisten kaupungin Hyvinvointipalveluiden johtoryhmässä 30.9.2025.